No. 2209 Zaterdag 8 Mei 1926. 43ste Jaargang

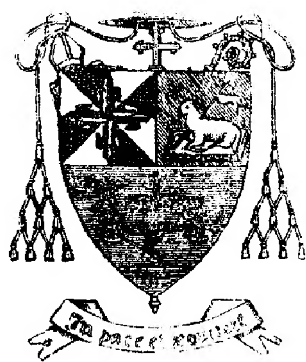
AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2. bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Fr. Michael Gregorius Vuylsteke,

van de Orde der Predikheeren,

door de gratie Gods en de gunst van den Apostolischen Stoel Titulair Bisschop van Charadrus en Ap. Vic. van Curaçao,

Huisprelaat van Zijne Heiligheid,

Assistent Bisschop bij den Pauselijken Troon

en Romeinsch Graaf,

aan de Priesters en Geloovigen van zijn Vicariaat,

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Heden brengen Wij U, B. G. eene tijding, die alle goede Katholieken met vreugde en dankbaarheid zullen begroeten.

Het heeft Onzen H. Vader den Paus behaagd, de gunsten van het Jubilé-jaar 1925 ook uit te strekken over dit jaar 1926, om alle geloovigen over de geheele wereld de gelegenheid te geven aan die gunsten deelachtig te worden. De Jubilé-aflaat en andere gunsten, die het vorig jaar alleen in Rome konden verdiend worden, kunnen dit jaar over de geheele wereld verdiend worden, en wel tot en met den 31en December.

Om dit schrijven niet onnoodig te rekken, zullen Uwe Zeereerw. Pastoors U nogmaals, op den Zondag na het voorlezen van dezen brief, het herderlijk schrijven voorlezen, dat Wij verleden jaar, naar aanleiding van het Jubilé-jaar, tot U gericht hebben.

Wij voor ons zullen ons beperken tot het uiteenzetten van de wijze waarop Gij den Jubilé-aflaat kunt verdienen en U de voorwaarden aangeven, die Gij daarbij hebt te vervullen.

Evenals verleden jaar in de stad Rome, zoo kan ook nu over geheel de wereld de Jubilé-aflaat tweemaal verdiend worden, mits beide keeren aan dezelfde voorwaarden voldaan wordt

Een keer kunnen wij dezen aflaat verdienen, òf voor ons zelven òf voor de zielen des vagevuurs, maar den tweeden keer kan deze aflaat alleen aan de zielen des Vagevuurs toegevoegd worden. Ofschoon deze aflaat, een volle aflaat, gelijk is aan andere volle aflaten, zoo zal hij zeer zeker met meer volheid worden verkregen om de bijzondere gebeden der Kerk, om de betere voorbereiding tot biecht en H. Communie en om de vele goede werken van gebed en kerkbezoek, boete en aalmoezen, in dit jaar verricht.

Zij die den Jubilé-aflaat reeds het vorig jaar verdiend hebben hetzij in Rome zelf of, door bijzondere bevoorrechting, daarbuiten, kunnen den Jubilé-aflaat opnieuw verdienen, en ook tweemaal.

De biecht die vereischt wordt, ook voor hen, die zich van geen doodzonde bewust zijn, kan overal geschieden, in of buiten de parochie.

De jaarlijksche biecht en Paasch-communie kunnen niet gelden voor het verdienen van den Jubilé-aflaat.

De H. Communie, die vereischt wordt, mag overal ontvangen worden, in en buiten de parochie.

Om den aflaat in Rome te kunnen verdienen was voorgeschreven een herhaald bezoek aan verschillende van de voornaamste basilieken. Voor dit Vicariaat hebben Wij goedgevonden het bezoek aan de kerken als volgt voor te schrijven.

De parochianen van de Santa-Anna-kerk zullen hunne eigen kerk op 2 verschillende dagen telkens 4 maal daags bezoeken, en op 3 andere dagen de kerk van de H. Familie eveneens op ieder van die dagen 4 maal.

De parochianen van Pietermaai, de H. Familie en van alle andere parochies van het Vicariaat zullen, ter wille van den grooten afstand, volstaan met de kerk of kapel waartoe zij behooren op 5 verschillende dagen, ieder van die dagen 4 keer te bezoeken.

Wie op reis zijnde of tijdelijk ergens verblijvend buiten zijn eigen parochie, kan ook daar, volgens de aldaar voorgeschreven wijze, het kerkbezoek verrichten.

Zeelieden en anderen die bijna altijd ter zee of te land reizen, kunnen, als zij naar een bepaalde verblijfplaats terugkeeren, aldaar éénmaal den Jubilé-aflaat verdienen, mits zij biechten en communiceeren en de hoofdkerk van die plaats op slechts één dag 5 maal bezoeken

De vrouwelijke religieusen en de pensionaires, die bij haar inwonen, volstaan met op 5 verschillende dagen, iederen dag 4 maal haar eigen kapel te bezoeken.

De gevangenen, zieken en zwakken, die hun eigen kapel hebben, volstaan eveneens met op 5 verschillende dagen, iederen dag 4 maal hun eigen kapel te bezoeken.

Aan al degenen, die om ziekte of ouderdom of andere geldige redenen slechts met moeite hun eigen parochie-kerk of de kapel van het gesticht waar zij verblijven, kunnen bezoeken, kan de biechtvader in plaats van kerkbezoek andere goede werken voorschrijven. Ook kunnen de biechtvaders de zieken, die daartoe wegens zware ziekte niet in staat zijn, ontslaan van de verplichting tot biechten en communiceeren.

Het gebed, dat verricht moet worden volgens de intentie van Z. H. den Paus, behoeft niet bij het bezoek aan de kerk of kapel verricht te worden, mits het even dikwijls geschiede als het kerkbezoek. Ieder gebed is voldoende, mits het niet korter dure dan 5 maal het Onze Vader en het Wees Gegroet. Ofschoon de geloovigen de intentie van Z. H. den Paus niet noodzakelijk behoeven te kennen, is het echter dienstig te verklaren, dat wij moeten bidden voor de voortplanting des Geloofs, voor den vrede en eensgezindheid onder de volkeren en voor een passende regeling van de rechten der Katholieke Kerk in de Heilige Plaatsen van Palestina. Ook verlangt Z. H. de Paus, dat wij bidden voor het afweren der gevaren van socialisme en communisme.

De bijzondere macht, die aan de biechtvaders geschonken wordt gedurende dit Jubilé-jaar, zal door Ons aan hen worden bekend gemaakt, van welke macht zij echter alleen gebruik mogen maken, wanneer iemand biecht met de bedoeling den Jubilé-aflaat te verdienen.

Ziedaar, B. G. de wijze aangegeven waarop gij deelachtig kunt worden aan de onschatbare genaden van het Jubilé. Er zal wel niemand onder U gevonden worden, die niet gaarne aan deze genaden deelachtig wordt.

Echter zijn er veel lauwen en onverschilligen onder U, die Wij allen Onze kinderen, broeders en zusters in Jesus-Christus noemen, ja, zelfs zijn er die op de een of andere wijze kerkelijke straffen hebben ingeloopen, door hun geloof te verloochenen, door zich aan te sluiten bij verboden. geheime vereenigingen, of door het bedrijven van groote en afschuwelijke zonden.

Voor hen allen is dit jaar een jaar van genade en barmhartigheid.

Bewogen door zijn medelijden met de schare 1) en aangespoord door het dreigen van zoovele rampen voor kerk en maatschappij, heeft Z. H. de Paus, de Plaatsbekleeder van Jesus-Christus op aarde, Die den dood des zondaars niet wil, maar dat hij zich bekeere en leve, 2) gebruik willen maken van de bovenmenschelijke macht die hem door Jesus-Christus zelf geschonken is, toen Hij zeide . Aan U zal Ik de sleutelen van het Rijk der Hemelen geven, 3) m. a. w. toen Hij den H. Petrus en zijnen opvolgers de macht schonk met die sleutelen den Hemel te openen of te sluiten.

Daarom is het ook het verlangen van Z. H. den Paus, dat de geloovigen door preeken en geestelijke oefeningen tot berouw worden opgewekt en tot deelachtig worden aan den vollen aflaat worden voorbereid.

Om aan dat verlangen tegemoet te komen schrijven Wij bij dezen voor, dat op de drie dagen, die het Adoratiefeest in de verschillende parochies voorafgaan, de geloovigen op eene bijzondere wijze tot berouw over hunne zonden, tot vrees voor de eeuwige straffen der hel, tot vertrouwen op Gods oneindige barmhartigheid en tot eene groote liefde jegens Jesus-Christus, die ons van die straffen bevrijd en den Hemel voor ons geopend heeft, worden opgewekt. Zeer gevoegelijk kan daarom de Jubilé-viering verbonden worden met de viering van het Adoratiefeest.

Mogen dan velen van de wegen der ongerechtigheid terugkeeren 4) en van de boeien hunner zonden en kwade gewoonten ontslagen worden, en wij allen Gods barmhartigheid in dit heilig jaar ondervinden.

Op last van Z. H. den Paus deelen Wij U ook nog mede B. G. dat Onze Opperpriester krachtens zijn Apostolische volmacht een nieuw feest heeft ingesteld ter eere van Christus-Koning. Dit feest zal over de geheele wereld gevierd worden op den laatsten Zondag van October, namelijk op den Zondag het feest van Allerheiligen voorafgaande.

Ook verlangt Onze H. Vader, dat Wij onze onderhoorigen aansporen den Heer van den oogst te vragen, dat Hij arbeiders zende in zijn wijngaard, en dat zij voor de ongeloovigen bidden om de hulp der hemelsche voorlichting en genade. Het is de vurige wensch van den Paus, dat dagelijks in de verschillende parochiekerken, in de kapellen der Katholieke inrichtingen, weeshuizen, scholen, colleges, zusterhuizen en kloosters gebeden wordt om Gods barmhartigheid af te smeeken over de heidensche volken.

Daarom gelasten Wij, dat in de parochiekerken na het Rozenhoedje en in de andere Gestichten bij ochtend- of avondgebed worde gevoegd het gebed der Broederschap van de Uitbreiding des Geloofs. En zal dit Herderlijk Schrijven publiek worden voorgelezen in alle kerken en openbare kapellen van ons Vicariaat op den eersten Zondag na ontvangst.

Gegeven op Curaçao op het feest van den H. Vincentius Ferrerius.

De Apostolische Vicaris van Curaçao,
P. FR. M. G. VUYLSTEKE.

1) Math. XV. 32. 2) Ezech. XXXIII, 11. 3) Math. XVI, 19. 4) Jonae. III, 8.

De Wereldproductie van Petroleum.

De wereldproductie van petroleum heeft over 1925 een nieuw record bereikt.

Deze steeg tot 1.066,208,894 barrels, dat is 5.2 % méér dan in 1924 en 4.6 % méér dan in 1923. Dit is het derde jaar achtereen, dat de productie boven het miljard barrels gestegen is.

De Ver. Staten brachten 50 millioen barrels, Venezuela 11 millioen barrels meer dan in 1924 op de markt, Rusland, Rumenië, Perzie en Argentinië hadden eveneens een grootere productie, terwijl Mexico met 25 millioen barrels achteruit ging. In 1925 bracht Mexico totaal 114.827.186 barrels op.

In de *Ver. Staten* werden in Wortham, Smackover en Inglewood nieuwe oliebronnen aangeboord.

In *Mexico* wezen de putten van Corcovado achteruitgang aan, terwijl de putten van Panuco, Cacaillac en de zoogenaamde *Lineas Nacionales* en de aangrenzende streken Ebano en Chapacao, van de hacienda Limón, van Filisola-Concepcion en de landengte Tehuantepec hoogere productie aanwezen.

De productie in *Rusland* steeg tot 51 millioen barrels of 5.688.000 meer barrels dan in 1924, Rusland breidt den verkoop van zijn olie in Europa voortdurend uit, terwijl de productie meer intens wordt opgevoerd.

Perzie noteert met zijn productie van 34 millioen barrels een vooruitgang van 5 % boven 1924. De voornaamste streken, die petroleum produceeren, zijn de putten van Maidan en Naftune, die in handen zijn van de bekende *Anglo-Persian Oil Cy.*

Nederlandsch Oost-Indië geeft eveneens over 1925 een toename van 10 % boven 1924 met een totaal van 22 millioen barrels.

Rumenië produceerde 16 millioen barrels meer of 20 % méér dan in 1924.

Peru produceerde 9.060.000 barrels dat is 18 % meer, *Argentinie*: 6.620.000 barrels = 42 % méér

Trinidad: 4.465.000 barrels = 15 % méér.

Egypte: 1.250.000 b. = 11 % meer.
Colombië: 1.006.708 b.

De grootste toename toont *Venezuela* nl. 122 % méér dan 1924 met een totaal van 19.940.000 barrels. Men schat, dat in dit jaar 1926 de producte zal stijgen tot 30 à 35 millioen b. waarvan het allegrootste deel nl. 23 millioen b. door het olieveld Rosa-Ambrosio geleverd wordt.

Ingelijks verwacht men, dat *Colombia* in 1925 zeker 7 maal meer of 8 millioen b. zal opleveren.

Behalve in de bovengenoemde landen is overal elders een neiging tot vermindering van productie.

Dit verwacht men ook van Noord Amerika en eveneens in de landen, die in 1925 dezelfde hoeveelheid produceerden als in 1924. nl. *Polen* met 5.665.000 b.; *Sarawack*: 4.200.000 b.; *Japan* 2 millioen, *Algiers* 12.500 b.

Ook *Cuba* komt in de statistiek voor met 4.500 b., welke uit het oude olieveld Bacuranao bij Habana bijna geheel afkomstig is.

Memorie van Antwoord.

Watervoorziening.

„De gedachte, dat het wenschelijk, zoo niet noodzakelijk is, om vóór de uitvoering van de begeerde watervoorziening een man of mannen van gezag te hooren over het opgestelde plan, is den Raad niet vreemd.

Z. E. de Minister van Koloniën was van hetzelfde gevoelen en droeg Prof. Kraus op in deze zijne meening kenbaar te maken.

Waar principieel bij den Raad geen bezwaar wordt of is gemaakt tegen een watervoorziening, mits de desbetreffende plannen degelijk opgesteld zijn, ligt het voor de hand te veronderstellen, dat na uitspraak van een man van gezag en kennis, de Raad zijne toestemming zal geven tot uitvoering der plannen.

Komt het zoo ver, dan is het gewenscht dat onverwijld door ondergeteekende last gegeven kan worden gegeven om een aanvang te maken met de betrekkelijke werken en daartoe is wel in de voornaamste plaats geld noodig.

De eenige juiste interpretatie van het woord „moeten" in de zinsnede: „Indien wordt overgegaan tot de uitvoering der werken zullen daarvoor fondsen beschikbaar moeten zijn, die door leening zullen zijn te verkrijgen" is, dat zonder beschikbare fondsen ook met het gunstig votum van den Raad, niets gedaan kan worden; zonder geld geen Zwitsers.

Na deze uiteenzetting zal het den Raad wel duidelijk zijn, dat de opvatting, dat ondergeteekende weinig deferentie voor den Raad aan den dag zoude hebben gelegd of zich zelfs aan eene poging tot intimidatie zoude hebben schuldig gemaakt, onjuist is, en eene miskenning is van de gevoelens die ondergeteekende jegens den Raad koestert.

Juist om het groote, door ondergeteekende op juisten prijs gestelde verantwoordelijkheidsgevoel van den Raad te sparen, is het hooren van een zaakhebbend deskundige van zeer groot **belang.**

De vraag van den Raad of niet beter eerst de beslissing van Prof. Kraus ware afgewacht, alvorens tot koop van Hato, Souax, Steenen Koraal en gedeelten van Buena Vista over te gaan, wenscht ondergeteekende met een wedervraag te beantwoorden, en wel: Of de Raad er zich een voorstelling van kan maken, welke prijzen de eigenaren van die landerijen zouden vragen, nadat het bekend zou zijn, dat het Gouvernement die gronden noodig had? En hoe, zonder kennis dier koopsommen, eene rentabiliteitsberekening zou kunnen worden opgesteld?

Ondergeteekende geeft er de voorkeur aan ook in deze het particulier initiatief zooveel mogelijk de vrije hand te laten. Er wordt dan ook al eenigen tijd onderhandeld met ondernemers van water-transport naar de stad over de ter beschikkingstelling van het water uit de gouvernementsputten.

In 1925 werd voor een bedrag van f 1.142,— aan water van Buena Vista verkocht, welke bedrag verantwoord is geworden ten bate van het middel „Alle andere ontvangsten". De controle geschiedt door een watermeter.

De toestand van het landhuis van Hato eischte dringend een grondige herstelling. Reeds de vorige eigenaar was van plan het dak en het houtwerk te vernieuwen en wist dat dit hem veel geld zou kosten. Ook dit was de reden waarom het mogelijk bleek de plantage voor f 42.000,— aan te koopen.

Dat het Gouvernement liefst zoo duurzaam mogelijk bouwt of herstellingen aanbrengt, heeft het voordeel van later mindere kosten aan onderhoud en herstelling. Ook worden bij voorkeur de beste materialen die tegen weer en wind bestand zijn, in de gouvernements-gebouwen geplaatst. Dit brengt noodwendig mede, dat het Gouvernement dus meer besteed dan particulieren gewoon zijn aan hunne onroerende goederen te besteden, doch dat sluit de zekerheid niet in, dat er onnoodig veel geld aan die gebouwen wordt besteed.

De bestemming, die aan het landhuis van Hato zal worden gegeven is, dat het tot woning moet kunnen strekken voor personeel van de waterleiding tijdens de uitvoering der werkzaamheden van aanleg, tevens werkplaats en laboratorium. Verder zullen er kamers moeten wezen voor eenig toezichthoudend personeel, voor wie slaapgelegenheid moet bestaan. Voorts zijn bergplaatsen noodig voor het vele materiaal, dat voor de waterwerken noodig zal wezen en voor het deel, dat in voorraad gehouden moet worden voor herstelling aan pijpen enz.

Het zal den Raad wellicht verwonderd doen staan wanneer ondergeteekende hem meldt, dat het plafonneeren goedkooper is dan het niet plafonneeren, doch het is zoo. Bij niet plafonneeren zullen de planken, die de vloer der bovenverdieping maken ook van onderen geschaafd worden.

Dan is het verven later moeilijker, meer tijdroovend en duurder, omdat meer verf noodig is.

Bij een plafonneeren met reeds geschaafd gekochte dunne planken blijft het dure werk achterwege en kan ook vlugger en met minder verf worden geschilderd, terwijl bovendien het loopen boven geen hinder geeft aan personen in het laboratorium en in de werkkamers beneden.

Verhooging van de vloer der bovenverdieping heeft geen noemenswaardige kosten veroorzaakt.

Aan de herstelling en bijbouw van bergplaatsen is reeds f 18 336,— besteed. Met een uitgaaf van nog f 900,— zullen alle werkzaamheden te dier plaatse beëindigd worden.

De herstellingen, verbouwingen en het bouwen van alle gouvernementsgebouwen geschieden ten laste van de Curaçaosche begrooting.

Eindverslag van den Kol. Raad.

Slechts enkele punten kunnen wij daaruit overnemen:

„Met bovenvermelde door het Bestuur zelf verstrekte cijfers voor oogen, kunnen de afdeelingen niet anders doen dan nogmaals met kracht en klem er op aandringen, dat de ramingen juist en nauwkeurig worden gemaakt, dat niet tot aanleggen of herstellen van werken, het aankoopen van onroerende goederen en het doen van uitgaven van eenige beteekenis wordt overgegaan zonder 's Raads voorafgaande medewerking. De Raad is ten alle tijde bereid noodig gebleken suppletoire begrootingen in behandeling te nemen, of wanneer het een of ander werk of herstelling beschikbaar gesteld, uitgeput is. Veel tijd is daarmee niet gemoeid en de Raad kan het niet goedkeuren, dat hij bij het beschikken over de algemeene geldmiddelen wordt uitgeschakeld of teruggedrongen, vooral in deze periode van economischen vooruitgang. De Raad meende niet alleen over de gelden, maar ook over de wenschelijkheid van het werk zelf te moeten oordeelen.

Overschrijding der begrooting met een bedrag van eenige beteekenis kwam vroeger vrijwel neer op het doen van een beroep op de Regeering en de belastingbetalers in Nederland, hetgeen de uitvoerende macht, die voor de overschrijding aansprakelijk was, moest zien klaar te spelen. Tegenwoordig echter wordt streng tegen overschrijding der Rijksbijdrage gewaakt en overschrijding der begrooting beteekent dan in de eerste plaats aanspreken van meerdere opbrengst der middelen, waarover, indien zulks zonder medewerking van den Raad geschiedt, het Bestuur alleen feitelijk de vrije beschikking krijgt, in welk geval na afloop van het dienstjaar medegedeeld wordt wat er er uitgegeven is en waarom. Tengevolge van de meerdere opbrengst zal de Rijksbijdrage moeten verminderen of zelfs geheel onnoodig worden, doch kan het Bestuur niet meer bevoegdheden ten aanzien van de openbare geldmiddelen krijgen.

De afdeelingen hebben gemeend vanwege het belang der zaak het bovenstaande naar voren te moeten brengen. De toestand wijzigt zich of is althans momenteel anders; dit worde niet over het hoofd gezien. Nu als gevolg van een en ander de financieele bemoeiingen van het Moederland blijkbaar inkrimpen en die van den Raad moeten toenemen, meenden de afdeelingen meer nog dan vroeger het geval was, aan te moeten dringen op het binnen de grenzen houden van de uitgaven.

Dat de voor een bepaald jaar gevoteerde, doch niet tot stand gekomen werken voor rekening van het volgend dienstjaar worden verricht, is niet zonder bedenking. Het kan tot gevolg hebben, dat de begrootingswetgever het noodzakelijke overzicht over de uitgaven verliest en het verband tusschen ontvangsten en uitgaven wordt verbroken, waardoor de begrooting wordt ontwricht. Indien daarmede bij het opmaken van de nieuwe begrooting geen rekening kon worden gehouden, zoals zulks door suppletoire begrootingen kunnen worden hersteld."

Berichten uit de Kolonie.

Mgr. M. G. Vuylsteke.

Geheel onverwacht is het *SS. Venezuela* reeds een dag vroeger vertrokken.

In den nacht van Woensdag op Donderdag ten één uur verliet de „*Venezuela*" onze haven, waarmede MGR. VUYLSTEKE via Colon naar New-York vertrekt ter bijwoning van het Eucharistisch Congres te Chicago, dat den 20 Juni geopend wordt.

Tegelijkertijd zal de Apost. Vicaris van zijn verblijf in de Ver. Staten profijt trekken door nieuwe vrienden voor onze Missie te winnen en de oude vriendschap weer sterker aan te snoeren.

Welkom.

Met het SS. *Venezuela* keerde Donderdag morgen de Eerw. Pater R. HOFHUIS van zijn verlof uit Holland terug.

— Met het SS. *Amazone* keerde de Hoog Eerw. Pater Vicaris M. LUYCKX Maandag van zijn reis naar Aruba terug.

Een nieuwe bisschop.

Sedert een maand ongeveer vertoeft in het Pensionaat *Welgelegen* de Hoog Eerw. Heer DR. ENRIQUE DUBUC (broeder van Soeur Orelia) kanunnik van het Diocees van Mérida in Venezuela en Directeur van het Seminarie aldaar.

Zondag ontving Pater DUBUC telegrafisch bericht, dat het Nationaal Congres van Venezuela, thans te Carácas bijeen, zijn benoeming tot Coadjutor van den Bisschop van Barquisimeto heeft goedgekeurd.

Onze eerbiedige gelukwenschen.

Morgen vertrekt Z. D. H. via Maracaibo naar Mérida.

Tehuis voor Curaçaosche zeelieden te Brooklyn.

Met eenige plechtigheid is den 14 April het *St. Peter Claver's Sailors Rest* te Brooklyn voor de Curaçaosche zeelieden ingewijd en in gebruik genomen.

De Heer BURGONJE stuurman en 15 matrozen van de *Luna* en eenige van de *Flora* waren daarbij tegenwoordig. Het parochiaal muziekkorps luisterde de plechtigheid op.

Er is een piano, er komt spoedig een biljart. Alle couranten, die op Curaçao verschijnen, liggen er mede ter lezing. Het wordt den bezoekers zoo aangenaam mogelijk gemaakt.

Het is te hopen, dat ze er ook een druk gebruik van zullen maken. Het gebouw staat Claver place no. 16.

Berichten uit den Den Haag

(Per korte-golf-zender)

Vrijdag 30 April 11 uur 's avonds.

Gisteren Donderdag heeft de Heer VAN VUUREN bij de behandeling van de begrooting van Curaçao den Minister verzocht met den Gouverneur in overleg te treden omtrent het uitzenden van een stoomschip naar Cuba teneinde Curaçaosche emigranten terug te halen. De Minister heeft den Heer VAN VUUREN toegezegd hierover den Gouverneur een telegram te zenden.

Het Muziekkorps van ons Garnizoen.

Als aanvulling van ons bericht der vorige week, omtrent de stafmuziek vernamen wij nog van bevoegde zijde, dat vele leden van het korps reeds lang pensioengerechtigd zijn en wegens de organisatie der politie niet meer een nieuw dienstverband kunnen aangaan.

Een oud bekende.

Volgens het *Kol. Wkbl.* is DR. BERGMANN de vroegere Directeur van den Openb. Gezondheidsdienst alhier, in gouvernementsbetrekking in Oost-Indië benoemd.

De Koningin Emmabrug.

Zooals wij reeds in een vorig nummer medeelden, is de nieuwe verhaallier voor het openen en sluiten van onze brug over de haven sinds 14 dagen in werking gesteld en voldoet uitstekend.

De machine werkt bijna onhoorbaar, dus niet meer dat amechtig kreunen en puffen en stilstaan van die oude machine.

Het openen en sluiten gaat zeer vlug in zijn werk. Alleen zou men nog kunnen vragen, of het openen voor een boot die uit of ingaat, niet wat *te vroeg* begint. Nu men op deze machine, zooals blijkt, genoeg staat kan maken, zou dat openen niet meer zoo langen tijd te voren behoeven te beginnen.

De machine is hier gemonteerd door den Heer TH. MARTIJN en hij heeft er alle eer van. Het plan en advies voor deze *verhaallier*, als het beste systeem voor openen en sluiten van *deze* brug, is ontworpen door den Heer L. VELTMAN, alhier en ook deze heeft daar alle eer van.

De machine is uitgevoerd door de fabriek van FIGÉE te Haarlem. En ook deze heeft er niet minder eer van. Eere dus wien eere toekomt.

M. & J. Cardoze.

De firma M. & J. CARDOZE bericht ons, dat met wederzijdsche goedvinden de Heer MORRIS CARDOZE uit de firma is getreden, welke door den Heer JOSEPH CARDOZE alleen zal worden voortgezet.

Uitvoer over 1925 van de C. P. I. M.

In onze statistiek van den *Uitvoer* in ons vorig nummer is een groote fout ingeslopen.

In het lijstje van de *waarde* der uitgevoerde olieproducten van de *C. P. I. M.* hebben wij per abuis de cijfers van *alle* uitgevoerde producten der *geheele* kolonie geplaatst.

Deze cijfers voor de *C. P. I. M.* over het *geheele jaar 1925* moeten dus zijn:

in het 1ste kwartaal	13.184.333
„ 2de „ „	14.269.360
„ 3de „ „	12.379.200
„ 4de „ „	15.426.846
	fl. 55.259.739

Curaçaosche Begrooting.

Door een bericht per korte-golf-zender weten we, dat de vorige week Donderdag de Curaçaosche begrooting voor 1926 door de Tweede Kamer in openbare zitting behandeld is.

Een nieuwe vuurtoren.

In de BOODSCHAP, die Generaal J. V. GOMEZ, President van Venezuela den 26 April ll. aan het Congres van Venezuela richtte, zeide de President, dat binnenkort in het belang der Scheepvaart een vuurtoren zal opgericht worden op *Punta Macolla*, gelegen aan de Noord-Westzijde van het schiereiland Paraguaná, en ook dat de havenwerken in een der baaien aan de Westzijde van datzelfde schiereiland zullen uitgevoerd worden met de bedoeling om alle mogelijke faciliteiten te verschaffen aan nationale en vreemde petroleum-maatschappijen, die daar een raffinaderij zouden willen oprichten en vandaar hun petroleum-producten zouden willen uitvoeren.

S. S. Chiton.

Donderdag namiddag 5 uur is de op Klein-Curaçao gestrande olietanker *Chiton*, hier voorloopig hersteld, onder eigen stoom naar het dok van New-Port-News vertrokken.

Het weer omgeslagen.

Vrij plotseling is Woensdag het weer omgeslagen. De felle rukwinden van de laatste weken zijn opeens opgehouden en hebben voor een ongewone kalme plaats gemaakt. De zee ligt stil en onbewogen als een vijverplas. De laatste dagen woei een slappe bries uit het Zuid-Westen. De warmte was benauwend, drukkend en broeiend. In den nacht van Woensdag op Donderdag hoorde men in de stad een enkele maal heel ver weg het rommelen van den donder, op San Willebrordo was het bijna den geheelen nacht waarneembaar als een onweer aan de Venezolaansche kust. Wij vernamen dat dáár de regentijd deze week met kracht begonnen is. Laten we hopen, dat er voor ons ook eenige druppels zullen overschieten.

K. W. I. M.

Naar wij vernemen zal de Heer MENKMAN als hoofdagent van den K. W. I. M. alhier binnenkort als zoodanig aftreden en worden opgevolgd door den Heer KIES, thans Agent van de *K. W. I. M.* te Colon.

De Heer MENKMAN vertrekt met de *Stuyvesant* 3 Juni naar Amsterdam, waar hij aan het hoofd geplaatst wordt van het kantoor VRACHTMAIL.

Spelling de Vries en Te Winkel.

De besturen van Rijks- Gemeentelijke en Bijzondere Kweekscholen in Nederland hebben een schrijven van de hoofdinspecteurs ontvangen betreffende de schrijfwijze der Nederlandsche taal. Namens den Minister is hun meegedeeld, dat in zake de schrijfwijze der Ned. Taal bij de eindexamens der Kweekscholen de spelling van *de Vries* en *Te Winkel* moet worden gebruikt, ook wat betreft de buigingsuitgangen, onder voorbehoud, dat ten deze een uitzondering mag worden gemaakt ten aanzien van de uitgangen van geslacht, getal en naamval, *e* en *en* bij het onbepaald lidwoord en bij de bezittelijke voornaamwoorden *mijn, uw, zijn, haar* en *hun.*

Inspectiereis.

A. s. Woensdag zal ZExc. Gouverneur BRANTJES met een der booten van de *Horn-lijn* op reis gaan naar St. Martin ter inspectie van de Bovenwindsche Eilanden.

Werkstaking in Engeland.

In Engeland, waar sinds lang een groote werkeloosheid heerscht, is de vorige week door de *Trade-Unions* een algemeene staking geproclameerd, die reeds 5 millioen personen omvat, waartoe meer dan 2 millioen mijnwerkers behooren. Alle onderhandelingen van de Regeering met de gevaardigden der *Trade-Unions* hebben niet het minste resultaat gehad. Het gevolg is natuurlijk, dat het geheele zakenleven, handel en verkeer en scheepvaart wordt ontwricht en stopgezet. De gevolgen zijn niet te te overzien. De ellenden, die ook deze staking wederom na zich zal sleepen zullen verschrikkelijk zijn.

De korte golf-zender bracht Dinsdag daaromtrent de volgende bijzonderheden:

Zaterdagmiddag 1 Mei tegen 12 uur is in Engeland de algemeene staking bij alle vitale bedrijven begonnen. Vreemde schepen kunnen niet meer in Engeland bunkeren. De tram te London is stopgezet. De regeering heeft 200.000 vrachtautos gerequireerd. De theaters worden gesloten. Alle kolenvoorraden zijn in beslag genomen. De kranten worden door draadlooze telefonie vervangen. Vrijwilligers zijn opgeroepen.

Een nieuwe dokter.

Met het S.S. *Bennekom* wordt omstreeks den 15 dezer maand Dr. P. H. MAAL, die onlangs aan de Universiteit te Amsterdam voor zijn artsexamen slaagde, hier in den kring zijner familie terugverwacht.

De jonge dokter zal zich hier als arts vestigen.

Zeilvaart

gedurende de maand April. 1926

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar:*	
Amay	1	Aroyo	1
Aruba	33	Aruba	26
Bonaire	53	Bonaire	47
Bov. Eil.	1	Bov. Eilanden	2
Cumana	1	Guanta	4
Guanta	2	La Guayra	4
Jamaica	1	La Vela de Coro	8
La Guayra	4	Maracaibo	7
La Vela de Coro	10	Martinique	1
Maracaibo	5	Ponce	1
Mayaguez	1	Pto Cabello	18
Pto. Cabello	11	Pto Plata	1
Pto. Rico	1	Rio Hacha	3
Rio Hacha	1	Santo Domingo	2
Sto. Domingo	1		
Tucacas	5		
Van Zee	1		
Totaal	134	Totaal	125

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Maart 1926 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijk inhoudmaat.

	ZEILSCHEPEN. Inhoud in M³.			STOOMSCHEPEN. Inhoud in M³.		
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand April 1926	134	31.123	27.066	230	1.985.356	1.147.828
Vorige maanden	422	78.828	70.421	673	6.433.523	3.717.419
Totaal	556	109.951	97.487	903	8.418.879	4.865.247

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Onze Schepenlijst

De maand April bleef met 9 *stoom*schepen en 445.572 M3 bruto inhoud onder de maand Maart, terwijl het aantal *zeilers* ook 15 stuks minder, daarentegen hun inhoudsmaat 4.078 M3 br. hooger liep. Het groote verschil van inhoudsmaat bij de stoomschepen is mogelijk een gevolg van de 7 groote toeristenbooten, die in Maart onze haven bezocht hebben

De Kon. Ned. Stoomboot Mij. en de Kon. West-Ind. Maildienst.

Wij ontvingen van het hoofdagentschap alhier het jaarverslag over 1925. Wat de *Kon. Ned. Stoomboot Mij.* betreft, kon ook dit jaar evenals over de vier vorige jaren geen dividend worden uitgekeerd.

Doch terwijl in die 4 vorige jaren ruim 24 millioen aan de reserves moest worden onttrokken, werd in 1925 toch een batig saldo van f 3.905.031 op de exploitatierekening verkregen, en bijna geheel op nieuwe reserve geboekt.

De *Kon. West-Ind. Maildienst* (wier kapitaal voor 98½ % in het bezit is van de *Kon. Ned. Stoomb. Mij.)* heeft in 1925 eveneens betere resultaten behaald dan in het jaar tevoren. Zijn exploitatierekening sluit met een batig saldo van 645,732 gld tegen 400.590 gl. in 1924. Ook ditmaal is het geheele winstsaldo op de vloot en de overige activa afgeschreven.

De vloot van de **K. W. I. M.** bestond op ult. 1925 uit 9 passagiersschepen. te zamen van 32,392 bruto Reg. Ton en 1 vrachtschip de *Jan van Nassau* van 4955 ton draagvermogen. Voor de Colon-lijn werd bij de *Rotterdamsche Droogdok Mij.* een nieuw passagiers- en vrachtschip de *Simon Bolivar* besteld van 7800 bruto Reg Ton., dat in het begin van 1927 moet afgeleverd worden.

Koloniale Raad.

Zitting op Zaterdag, den 8n. Mei 1926 des avonds te 8 uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. *Ingekomen stukken.*
2. *Verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor, het dienstjaar 1927.*

Willemstad, den 6n. Mei 1926.

De Griffier van den Raad,
BOOMGAART.

Officiëele Berichten.

Aan den tijdelijk hulpkommies der belastingen alhier, P. A. de Windt, is, op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend en hij is tijdelijk benoemd tot stuurman-motorist bij den douanedienst alhier.

De heer R. J. Beaujon, loods alhier, is, gedurende den verloftijd van den Havenmeester en Loods C. Hoek, met de waarneming van diens functiën belast.

De heer Dr. F. E. Quadekker is benoemd tot lid van de Examen-commissie bedoeld bij artikel 33 der Gezondheidsverordening.

De tijdelijk klerk ten postkantore alhier, M. C. W. Schotborgh, is definitief als zoodanig benoemd.

J. A. Wever is benoemd tot Havermeester en Loods voor de Paardenbaai op Aruba.

Aan den Apostolisch-Vicaris van Curaçao, Mgr. M. A. M. Vuylsteke, is, om gewichtige particuliere redenen drie maanden verlof verleend, met vergunning dit verlof in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika door te brengen.

Marcelino Da Costa Gomez is, gedurende de zeven dagen vrijstelling van dienst wegens ziekte van den seinwachter op het Waterfort, W. H. Galmeyer, met diens werkzaamheden belast.

Aan den heer O. E. H. A. Waters Gravenhorst Brouwer, adjunct-commies, is, op zijn verzoek om gezondheidsredenen, eervol ontslag uit den dienst verleend.

Aan den seiner bij den post voor Draadlooze Telegrafie alhier, J. Z. Hermans, is, wegens langdurigen, onafgebroken dienst van 11 jaren, vijf maanden binnenlandsch verlof verleend, met vergunning dit verlof in Cuba en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika door te brengen.

Aan den tijdelijken hulploods alhier W. J. Booi is, wegens physieke ongeschiktheid, eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

ONDERTROUWD:

Mr. M. F. Boogaart

EN

Mini van der Werff

CURAÇAO
MIDDELBURG — 3 Mei 1926.

Huwelijksvoltrekking 25 Mei a. s.

Bekendmaking.

Bij deze maakt de C. V. B. bekend dat de R. K. V. V.

JONG HOLLAND

het kampioenschap heeft behaald in beide competities 1ste en 2de klasse.

Cur. 3 Mei 1926.

Namens den Bond
J. A. Hernandez.
Secretaris.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleenbank van Curaçao beleend van den **2 Juli 1924** *af tot en met* **31 December 1924** *onder* **No. 3811** *I tot en met* **3304** *K, zal plaats hebben, op Donderdag den* **13sten Mei** *a.s. 's morgens om 9 uur en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 20 Maart 1926

de Voorzitter
H. J. COHEN HENRIQUEZ.

ZITTING

van den Kolonialen Raad op Dinsdag, den 11den Mei 1926.

Te behandelen onderwerpen:

1. *Sluiting van het zittingjaar 1925-1926 des morgens om 8.30 uur.*
2. *Opening van het zittingjaar 1926/1927 des morgens om 9 uur.*

Willemstad, den 6n. Mei 1926.

De Griffier van den Raad.
BOOMGAART.

Laatste standen der competitie-wedstrijden 1925/26. 1ste. klasse.

Clubs.	gesp.	gew.	gelijk.	verl.	doel voor - tegen	punt	gem.
Jong-Holland	6	5	1	0	11 — 0	11	1.83
Paramaribo	6	3	0	3	7 — 11	6	1.—
Stormvogels	6	2	0	4	4 — 10	4	0.66
D. F. C.	6	1	1	4	4 — 7	3	0.66

Cur: 2 Mei 1926.

Namens de C. V. B.
Secr. J. A. HERNANDEZ.

BUITENLAND.

Eucharistisch Congres te Chicago.

Reeds enkele malen schreven wij het een en ander over de voorbereidingen van het Eucharistisch Congres te Chicago, dat echt Amerikaansch, reusachtig wordt opgezet. Thans vinden wij er wederom het volgende interessante bericht van.

Onafzienbaar is het werk, dat het Verkeersbureau met de spoorwegen, met de stoombootondernemingen, met de hotels en pensions te verrichten heeft. Men is hierbij echter niet blijven stilstaan. Reeds is met de stedelijke- en rijksautoriteiten geregeld en vastgesteld, dat de deelnemers alle mogelijke faciliteiten en begunstigingen zullen genieten. Er is zelfs voor gezorgd, dat iedere verhooging van de prijzen, ondanks het groote aantal bezoekers, onmogelijk is geworden. Alle prijzen zijn vastgesteld en bekend gemaakt en mogen niet overschreden worden. Zoo is de verzorging van *méér dan een millioen menschen* verzekerd.

Onder de vele afdeelingen van het voorbereidingscomité is er een voor de gezondheids- en veiligheidsdienst. De politie, de landweer, het Roode Kruis en de medische dienst, de directeuren der hospitalen en klinieken, de ziekenzusters en verpleegsters, allen werken bij deze gelegenheid samen En allen zijn in de weer, om de beste omstandigheden voor de veiligheid, gezondheid en het comfort te verzekeren.

Een ander comité zorgt voor een passende versiering der geheele stad, de straten en de openbare gebouwen, der kerken en scholen, der theaters en hotels. En deze geheele versiering is in overeenstemming met de kleuren van het Congres.

Voor hen, die met de leiding van het Congres belast zijn, is het zeer bemoedigend te ervaren dat allen bij wie om hulp wordt aangeklopt, deze met de grootste bereidwilligheid verleenen. Hoe zelfs de eenvoudigste menschen in Chicago zich gedrongen gevoelen, tot het goed gelukken van het Congres naar hunne krachten bij te dragen, bewijst het voorbeeld, dat een berichtgever van het blad *„America"* mededeelt: Toen hij in Chicago met den algemeenen secretaris van het voorbereidingscomité, MGR. QUILLE, door het drukste stadsdeel reed, overtrad de chauffeur onwillekeurig een der talloze verkeersvoorschriften zooals deze in een groote stad nu eenmaal onvermijdelijk zijn. De verkeersagent maakte proces-verbaal, doch zoodra hij Mgr. herkende, sprong hij snel van het paard en maakte van de gelegenheid gebruik om het voorstel te doen, dat men een lijst der katholieke kerken en congreslokalen der stad voor de politieagenten zou samenstellen, waardoor zij in staat zouden zijn, de vreemdelingen gemakkelijk en snel den juisten weg te wijzen. „Weet u Mgr." zoo sprak de politieman; „het gaat toch niet aan, de vreemdelingen in de stad te laten rondtrekken, zonder dat zij door de politie op de juiste wijze worden ingelicht. Zeker kennen wij de voornaamste kerken. Maar in den laatsten tijd rijzen de nieuwe Godshuizen als paddestoelen uit den grond op. En dat kan geen mensch bijhouden."

Mgr. maakte een aanteekening in zijn boekje. En op heden is de wegwijzer voor de politie reeds gedruk.

Wat bij al dit machtig werk tot verheugenis stemt, is de prachtige geest die zich allerwege in alle klassen en standen, die vrijwillig hunne diensten voor het gelukken van de groote onderneming beschikbaar stellen, openbaart.

Het Eucharistisch Congres te Chicaho vangt aan met een Pontificale Hoogmis in ongeveer 200 kerken, op Zondag 20 Juni. Na den godsdienst wordt een groote processie, die een lengte van drie mijlen zal hebben, langs den zeeoever gehouden.

Maandag 21 Juni is het de dag der kinderen. In het groote park *„Soldier's Field"* leest een Romeinsch Kardinaal de Mis, waarbij een reuzenkoor van 50.000 kinderen de latijnsche Choral-Mis *„Missa de Angelis"* zingt.

Den 22en Juni is het de vrouwendag. Des avonds organiseert de mannenvereeniging van den Heiligen Naam een fakkeloptocht aan het strand. In den daarop volgenden nacht heeft de nachtelijke aanbidding plaats door de mannen. Den 23en Juni is aan de studenten gewijd. Den 24en Juni hebben de slotfeesten plaats. De vergaderingen worden op ongeveer 60 plaatsen tegelijk en in alle talen der wereld gehouden.

Lima.

Lima is de hoofdstad van Peru.

In *„de Vrijheid"* stonden onlangs merkwaardige bijzonderheden over deze stad, waaruit we hier het volgende overnemen.

De Universiteit is de oudste van Zuid-Amerika en staat open voor mannen en vrouwen; de eerste vrouwelijke studenten waren medici en die vormen nog het grootste aantal. Twee vrouwen hebben de studie in de rechten voltooid, eene daarvan heeft een groote praktijk in de stad en wordt even goed door mannen als door vrouwen geconsulteerd.

De verschillende meisjesscholen worden door Zusters geleid, behalve één, die onder leiding staat van een academisch gevormde vrouw, die een gewijzigde Montessori-methode toepast. De niet Katholieke schrijfster werd vooral getroffen door de gevangenis voor vrouwen, die onder het bestuur staat van nonnen en „meer een doorgangshuis dan een gevangenis geleek".

De sierlijke binnenplaats vol boomen, planten en bloemen, met papegaaien en kanaries, maakte een allervriendelijksten indruk. De Zusters geven de gevangen vrouwen les in lezen en schrijven, wasschen, naaien en koken. De deuren der kamers zijn niet gesloten en de gevangenen worden zoo min mogelijk bewaakt. *Toch had nog nooit een gevangene getracht te ontsnappen en,.. nimmer was een ontslagene voor den tweeden keer veroordeeld.* „We trachten ze beter te maken, niet ze te straffen", zeide een Zuster tot de bezoekster.

Daar te Lima is dus wél de ideale gevangenis, door Roomsche Zusters bestuurd.

Er is te Lima ook een *„industria feminile"*, waar regeeringsnaaiwerk gedaan wordt door naaisters onder toezicht van eenige dames, die voor dit werk het initiatief namen. De Staat wordt voordeeliger geholpen, want uit dezelfde hoeveelheid stof worden nu veel meer uniformen geknipt en de naaisters verdienen betere loonen. Ook een rijksopvoedingsgesticht voor meisjes staat onder toezicht van religieusen, Lima bezit kinderbewaarplaatsen waarvan één zelfs als model zou kunnen dienen in Europa.

Een brief van Von Hindenburg aan kardinaal Gasparri

Op het feestmaal, door Mgr. PACELLI, Nuntius te Berlijn, gegeven ter gelegenheid van het Kroningsfeest des Pausen, overhandigde de president van het Duitsche Rijk persoonlijk aan Mgr. Pacelli een groote gouden medaille en een eigenhandig schrijven van Von Hindenburg aan Z. Em. Kardinaal Gasparri. De President schonk den Kardinaal-Staatssecretaris deze medaille als bewijs van dankbaarheid voor hetgeen de Kardinaal, binnen de grenzen van het mogelijke, deed gedurende den oorlog en daarna, voor hulp en steun aan krijgsgevangenen en later aan de noodlijdenden van Duitschland. Ook aan Mgr. PACELLI schonk de president van het Rijk een dergelijke medaille met dergelijk bijgaand schrijven. In den brief zegt von Hindenburg, dat de verdiensten van Kardinaal Gasparri en dezer liefderijke werkzaamheid onvergetelijk staan gegrift in het geheugen van het Duitsche volk.

De katholieke pers.

De Aartsbisschop van Turijn, KARDINAAL RICHELMY, had van zijn ouders een groote bezitting geërfd. Toen het Katholieke blad *„Momento"* zijn bedrijf wilde uitbreiden, maar daartoe de noodige gelden miste, verkocht de Kardinaal zijn erfenis, en de geheele opbrengst: *vijf en dertig duizend gulden*, schonk hij aan die courant. Hij kon niet duidelijker doen zien, hoe hoog hij het werk der Katholieke pers achtte. Hij betrad daarmede een nieuw gebied van liefdadigheid, en om een woord van Paus Pius X te gebruiken hij verschafte daarmede een kudde een uitstekende weide: en gaf aan zijn geloovigen bij het zoeken naar het Rijk Gods en Zijne gerechtigheid een zeer modern, maar ook zeer doeltreffend hulpmiddel: de Katholieke pers.

Als alle Katholieken het voorbeeld van dezen Kerkvorst nu eens — al ware het slechts van verre — navolgden...